

# ZPRAVODAJ ŠRÁMKOVY SOBOTKY

BŘEZEN 1968

ROČNÍK V — 3

## Z návrhu volebního programu MNV v Sobotce

Po projednání zákona o národních výborech, zvážení celkových možností a reálných potřeb města na úseku politickoorganizačním a technickohospodářském, předkládá MNV v Sobotce na příští volební období volební program, který po projednání a schválení na veřejné schůzi a plenárním zasedání bude vodítkem pro práci MNV v letech 1968—1972.

Je to souhrn požadavků a reálných připomínek z řad občanů, a po stránce hospodářské jsou vzata v úvahu direktivní čísla z rozpočtu ONV a z výsledku hospodaření MNV.

Náš volební program je zaměřen na tyto úseky:

1. na úseku politickoorganizačním:

- zajistíme komisím, radě i plénu MNV podmínky pro realizaci jejich pravomocí na základě zákona o MNV;

- v důsledku toho bude se všemi poslanci a aktivisty národních výborů projednán řád, sloužící co možno největší informovanosti, zároveň s vymezením kompetence orgánů i jednotlivých členů MNV;

- občanské výbory budou seznámeny přímo s jmenovitými úkoly na svých úsecích a jejich plnění bude projednáváno alespoň dvakrát do roka na zasedáních MNV. Tento volební program bude i vodítkem pro místní komisi lidové kontroly, její práci a podávání zpráv na zasedáních MNV;

2. na úseku hospodaření MNV:

- základním úkolem bude využití metod nové ekonomické soustavy v řízení hospodaření MNV. Komise finanční a plánovací provedou opatření k tomu, aby resortní komise převzaly péči a dohled nad čerpáním kapitálů rozpočtu složek, spadajících pod kompetenci jednotlivých komisí, které budou mít jmenovitě úkoly přímo ve svém plánu zároveň s přidělenými financemi;

- služby zapojené v DOS a na zvláštní dohodu budou trvale sledovány a budou rozšiřovány tak, aby obsáhly potřebu a přání obyvatelstva. Na místě nynější autoopravní KS bude po jednání s majitelem zřízena opravna kol a zámků. DOS zajistí svými dopravními prostředky přepravní službu materiálů zvláště v sociálních případech. Pro zvýšení mimořádných tržeb bude provedeno řádné ošetření stromů v sadech MNV;

- Komunální služby přednostně zajistí soustředění černých řemesel, sochaře a kameníka v objektu KDE, který má být k tomu účelu uvolněn. Zajistí plně výrobní kapacitu v nově zřízené cementárně s rozšířením sortimentu a počtu pracovních sil. Obnoví stavební četu za účelem poskytnutí služeb při opravách rodinných domků, které nejsou a nemohou být zajišťovány Okresním stavebním podnikem. Při dotaci fondů budou doplňovat fond výstavby natolik, aby mohla být přistavěna bytová jednotka v zahradnictví v Oseku;

- Domovní správa zajistí v nových budovách odevzdání bytů do socialistické péče nájemníků za účelem snížení nákladů na údržbu. Bude využívat plně údržbářské čety k renovaci dosud neužívaných bytoven (např. čp. 220) a

další údržbě bytového fondu, rozšíří pracovní četu o 1 pracovníka;

3. na úseku životního prostředí a bydlení:

- dokončit další etapu budování stadiónu v akci Z (tj. dobudování hlavní tribuny včetně sociálního zařízení, kabin a noclehárny, zřízení komplexní přípojky vodovodu v délce 300 m, dokončení úpravy běžecké dráhy;

- dokončit dlažbu ulice na Závisti v délce 160 m,
- prodloužit Zahradní ulici k jatkám (z prostředků ONV) v délce 400 m, provést kanalizaci a zaměřit jednotlivé parcely pro další výstavbu rodinných domků;

- upravit nový chodník na Celné směrem ke hřbitovu, délka 240 m;

- znovuzřídit vozovku od ulice na Závisti k zámku Humprechtu s parkovou úpravou po obou stranách, upravit chodník mezi novou parkovou úpravou ve stromořadí v délce 280 m;

- zajistit dokumentaci na zatrubnění Čálovického potoka z Celné přes Nové město (ročně postupně zatrubnit a upravit podle dokumentace a podle finančních prostředků 15 m);

- zpevnit povrch Tyršovy ulice, ulice U škrobárny a Březenské ulice podle finančních možností;

- zpevnit vozovky ze Stěblovic na Babylón, na Staňkově Lhotě od pily k Mařanovým, v Zajakurách přes obec a postupně zatrubnit strouhu na návsí ve Spyšové a zbudovat příslušné mosty. V Čálovicích obnovit vodní nádrž;

- úprava polních cest ve správě MNV bude provedena za spoluúčasti JZD Nástup;

- JZD Nástup dokončí 6+12 bytových jednotek, a to v prostoru, kde bude rozšířena ulice Zahradní a kde zároveň MNV dává k dispozici stavební parcely pro výstavbu rodinných domků;

- MNV učiní vše pro to, aby v Sobotce byla vyřešena výstavba chat pro trvalé obyvání, čímž se umožní sociálně slabším občanům uspořádat si bytové poměry. Jde o obnovení žádosti, která byla již několikrát podávána;

- Energetické závody v Hořicích na základě předchozího jednání provedou dokumentaci na rekonstrukci veřejného osvětlení ve městě, což bude souběžná akce podniku na kabelizaci elektrovodní sítě;

- provedou se přípravné práce na spojení obcí Staňkovy Lhoty, Spyšové a Čálovic místním rozhlasem;

- s Jednotou se projedná výstavba nové prodejny v prostoru nové výstavby nájemních domů a zbudování prodejny stavebnin, o které se již několikrát mluvilo a pro níž parcely byly přiděleny;

4. na úseku zemědělské výroby:

- trvalé využívání veškerého půdního fondu k obdělání a zúrodnění;

- pomoci JZD Nástup působit na děti dokončující základní školní docházku, aby vstupovaly do zemědělství a rozvinuly své schopnosti vhodným zařazením do oboru podle vlastních zájmů;

- v případě potřeby pomůže MNV zajistit brigádníky k provedení špičkových prací v JZD Nástup;
- 5. na úseku školství a kultury:
  - příprava generální opravy ústředního topení a vodovodu v základní devítileté škole, aby nevznikla havarijní situace;
  - v kině MNV zřídí ústřední topení, aby se vytvořilo vhodnější prostředí pro diváka;
  - realizovat obnovu stropu v kině podle návrhu Josefa Mánesa;
  - věnovat péči a pozornost výchově dětí i mimo školu, a to ve spolupráci se SRPŠ, zde bude působit subkomise péče o dítě ve spolupráci s ostatními organizacemi;
  - zvýšit péči o jedinečnou architektonickou památku

ve střední Evropě — zámek Humprecht — a provést zá-  
sah k jeho záchraně. Projednat odbornou sondáž na zá-  
mku, opravu zdí a omítky, dále pak provést instalaci  
sbírek, aby především vynikly sbírky ze zdejšího kraje;

- pečovat dále o rodný dům Václava Šolce, využívat ho k vhodným akcím;
- udržovat studijní materiál uložený v Archivu Fráni Šrámka a použít ho k vědeckým účelům během roku i při konání Šrámkovy Sobotky a v Zpravodaji ŠS,
- učinit opatření k využívání nově zřízené střediskové knihovny v Sobotce.

Josef Valkoun v. r.  
tajemník

František Hejn v. r.  
předseda

## VÝROČNÍ SCHŮZE JZD NÁSTUP

Dne 1. března konalo JZD Nástup Staňkova Lhota se sídlem v Sobotce svoji výroční členskou schůzi již po páté od svého sloučení v sále restaurace na Syrovandě v Sobotce.

Přivítání přítomných a úvodní referát pronesl předseda družstva s. Josef Mařan, který dále ve svém projevu zhodnotil hospodaření družstva podle podrobného rozboru, který byl v letošním roce zpracován ve formě družstevního zpravodaje a rozeslán do každé rodiny družstevníka. Podle výsledků, kterých družstvo v roce 1967 dosáhlo, je možno hodnotit jeho hospodaření v minulém roce jako velmi úspěšné. Vyplyvá to již z toho, že družstevníkům a všem jeho stálým pracovníkům bylo vypláceno ke konci roku kromě peněžní odměny 21 Kčs navíc 2 Kčs za každou odpracovanou normu ve formě doplňkových odměn. Mimo to se v tomto roce opět přistoupilo k propáčení investičních splátek členům za jejich vklad živého a mrtvého inventáře při vstupu do JZD.

Přes všechny tyto dobré výsledky však není ještě vše v nejlepší pořádku, říkají ve svých zprávách funkcionáři JZD. Proto se ve výrobním a finančním plánu na rok 1968 přistoupilo k rozplánování výroby na jednotlivá nákladová střediska, u kterých budou během roku podrobně sledovány náklady na výrobu, náklady režijní i náklady pracovní a na druhé straně výnosy, hrubá produkce a tam kde bude třeba, i produkce tržní a tržby. Funkcionáři družstva přistoupili k tomuto opatření z toho důvodu, že náklady na výrobu se rok od roku zvyšují, aniž by se úměrně zvyšovala i výroba. I v porovnání nákladů na 1 hektar s okolními JZD jsou tyto u nás značně vyšší. Věříme však, že se s tímto problémem naše jinak velmi dobré družstvo vypořádá a že i do budoucna si udrží svou dobrou pověst, takže i nadále bude řazeno mezi jedno z nejlepších družstev na našem okrese.

Miroslav Luštický

## První rok práce MV ČSŽ v Sobotce

Místní výbor Československého svazu žen pracuje v Sobotce již rok — byl zvolen 6. března 1967. Předsedkyní se stala Drahomíra Bílková-Kyzivátová a jedenáctičlennému kolektivu se práce daří. MV ČSŽ má především zájem na tom, aby připoutal k veřejné práci co největší počet žen, zvláště mladých a žen z domácností. Proto hledá různé formy práce, aby se ženy mohly seznámit jak s politickými, tak kulturními událostmi a nezapomíná ani na výchovu mládeže. A tak se uskutečnilo za krátkou dobu několik významných akcí — beseda s národní umělkyní Jarmilou Glazarovou, koncert Armádního uměleckého souboru Víta Nejedlého, kurs společenské a taneční výchovy, kursy vaření, organizační pomoc Recitačnímu studiu Šrámkova domu při jeho vystoupeních, spoluúčast při XI. Šrámkově Sobotce atd.

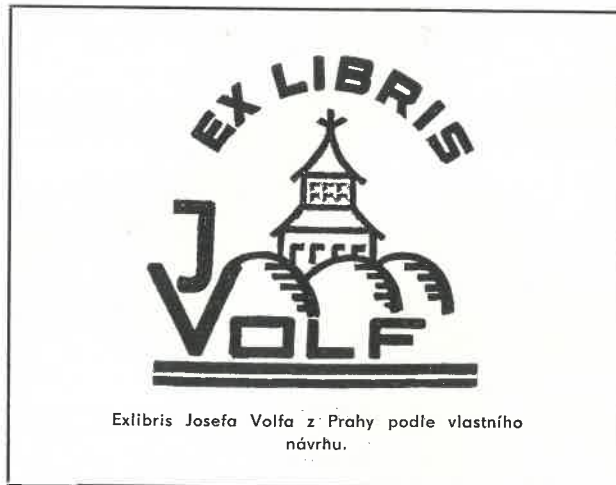
Jednou ze zajímavých akcí je navázání družby s MV ČSŽ v Kláštore pod Znievom v okrese Martin na Slovensku. Družba se rozvíjí od září minulého roku a chystá se vzájemná návštěva letos v létě.

Na svých schůzích nezapomínají členky MV ČSŽ ani na řešení různých potíží v městě, dávají řadu připomínek MNV a žádají na ně odpověď. Protože je nutné a potřebné, aby bylo dosti žen v národních výborech všech stupňů, doporučil MV ČSŽ sedm kandidátek pro květnové volby do NV.

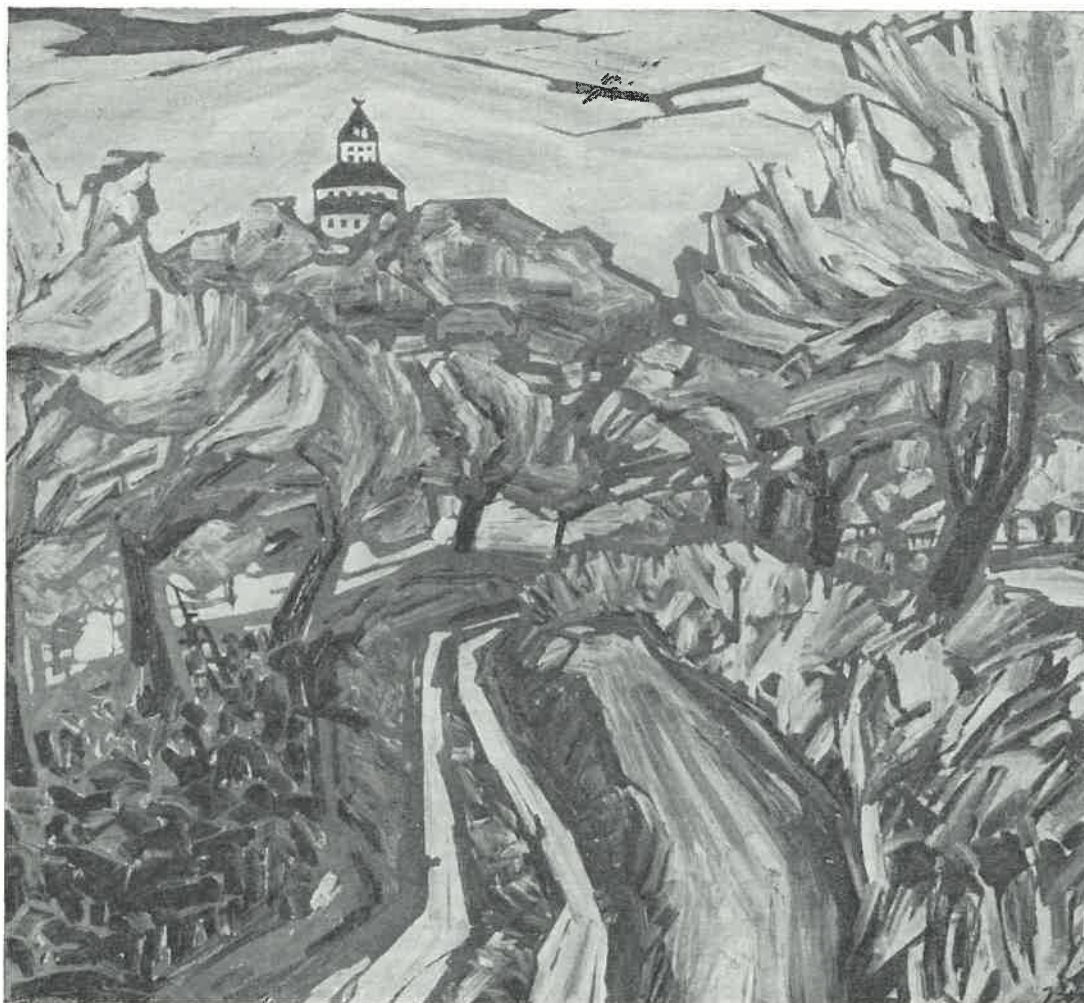
Pro tento rok má MV ČSŽ řadu námětů další činnosti a chce je postupně realizovat. Nejsou to jen akce pro ženy, ale i pro další občany. Je však třeba, aby všichni občané, zvláště funkcionáři, vedoucí závodů a učitelé, podporovali svou účastí na jednotlivých akcích pořádající morálně a tak jim dodali chuti, odvahy a vytrvalosti v krásné, ale leckdy nevděčné práci pro veřejnost.

Bilance prvního roku činnosti MV ČSŽ se zdá příznivá. Kéž je tomu tak i v budoucnu! K tomu je však zapotřebí, aby všechny ženy v městě podporovaly MV ČSŽ a společně pracovaly pro další zlepšení postavení žen na všech úsecích.

Místní výbory ČSŽ pracují i v dalších obcích Sobotek. Příkladem si vedou v Markvarticích, kde si uspořádaly v zimě kurs vaření. Na jednotlivých lekcích se scházelo na 80 žen ze všech spojených obcí. Přicházely i za velkých mrazů, aby se poučily a pobesedovaly si — a návštěvnost neklesala. Co bylo ještě zajímavého na tomto kursu? Že na lekcích byli přítomni i předseda MNV, tajemník Družstevního klubu, předseda školské a kulturní komise i další muži, kteří vždy při ochutnávce jídel ženy obsluhovali a dokonce i uklízeli. Na závěr celého kursu připravili ženám malou slavnost při dechovce a dobrém pohoštění. Nevěříte? Vlastními očima jsme se o tom několikrát přesvědčily a tak trochu i ženám v Markvarticích tuto hezkou spolupráci záviděly... DBK



Exlibris Josefa Volfa z Prahy podle vlastního návrhu.



Acad. malíř Jan Špála: Cesta do Sobotky (olej).

*Vyděšen zvukem vlastního hlasu  
a písní ptáků zpívajících na rozpálených drátech  
vidím sám sebe v nedělním snu ...*

*Ferlinghetti*

Obrazy Jana Špály nejsou ještě známy natolik, aby nebylo zapotřebí říci něco o jejich autorovi, a nejsou ještě uznávány za reprezentanty naší výtvarné kultury, aby nebylo nutno říci něco na jejich obhajobu. A přece v životních osudech i v tvorbě Jana Špály se zrcadlí stav našeho umění v posledních dvou desetiletích. V jeho obrazech je také dostatek výtvarných hodnot, aby mohly být akceptovány jako přesvědčivé svědectví jednoho života, zápasícího o umělecké jméno.

Jan Špála (nar. 16. IV. 1920) je synem slavného českého malíře, jednoho z největších umělců, kteří tvoří dějiny našeho moderního umění. Studoval v poválečných letech na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze, kde byl žákem význačného českého expresionisty Jana Baucha. To, že otec byl vyhraněnou osobností, že jeho dílo vyvolává představu jedné z nejstálejších a nejosobitějších hodnot našeho umění a že bylo často zahraniční kritikou označováno za dílo nejnárodnější a umělecky z nejpřitažlivějších v mozaice individualit české moderní tvorby, způsobilo, že syn byl u nás od počátku vystaven porovnávání s otcem. Od nejtěplejšího mládí měl na očích přitažlivý vzor a příklad, jak lze dosáhnout uznání, úspěchu a světovosti. Pokusil-li se však Jan Špála sám tvořit, byl vždy chtě nechtě posuzován ve vztahu k práci svého otce — a to nutně pokaždé negativně, ať už proto, že se jí blížil, nebo proto, že se od ní vzdaloval. Jméno Špála zní tak jednoznačně, že se u nás zrodí každému v podvědomí odpor, zjistí-li, že existuje jakákoliv paralela k tvorbě tohoto klasika moderní malby. Jan Špála měl tedy začátky i vývojovou dráhu mnohem obtížnější než kdokoli jiný z jeho generace. Rodinná souvislost s národním umělcem kladla mu do cesty obtížné překážky; spíše byla jakýmsi mrakem tlumícím volnější rozlet, snadno se nabízející zámkou k vyvolávání předem odmítavé kritiky a podnětem k závisti, než aby mu vytvářela příznivé podmínky

k svobodnějšímu vývoji a k snazšímu uplatnění. Nad jeho tvorbou se vždy rozprostírala v našich uměleckých kruzích clona nepřítelů, projevující se hlavně ve vztahu Svazu čs. výtvarných umělců k jeho práci, k hodnotě jeho díla i k jeho výstavním úspěchům.

Tvorba Jana Špály prošla vývojem od impresionismu vlastního výkladu přes expresionismus netradičního pojetí k abstrakci, podávané mimo zakademictělý styl naší doby. V každém tomto svém období zneklidňoval Jan Špála kritiky jakousi neočekávanou „hrou proti pravidlům“. Dogmatikové období kultu osobnosti cítili tehdy v padesátých letech, jak jim Špála uniká, i když se vyjadřuje „sdělitelnými“ prostředky a usiluje o aktuální obsah. Propagátoři pokroku výtvarného umění v pozdějších letech nechtěli se zase k němu znát proto, že se pohotově nepřizpůsobil programu některé ze skupin, které se kolem roku 1960 začaly postupně manifestačně hlásit o své právo na existenci. Od té doby vlastně také Jana Špála téměř nikdo z pražských výtvarníků nebo teoretiků neznal, jen se proslychalo, že vystavuje ve venkovských městech a že jeho práce prý „není dobrá“. V roce 1965 se však najednou roznesla Prahou zpráva, že Jan Špála vystavoval v Paříži — a to dokonce ve středě výstavního ruchu na boulevardu Haussmann, že o jeho expozici vyšla řada příznivých kritik v předních pařížských listech a že referátům o jeho tvorbě věnovala francouzská televize i rozhlas poměrně obsáhlé místo. O rok později prošla novinami další překvapující zpráva o jeho nové výstavě, tentokrát v New Yorku na známé Páté avenuí, ve výstavní síni mohutného amerického nakladatelství BRENTANO, které spolupracuje s předními americkými kritiky i s galeriemi po celé světě. I když výstava měla později reprizu v Houstonu, zůstaly tyto úspěchy Jana Špály v pražských uměleckých kruzích bez odezvy a nijak nepřispěly k revizi jeho místa mezi našimi výtvarníky.

Současná výstava nemůže být souborným přehledem do-  
savadního díla; řada prací z posledních let zůstala v ci-  
zíně, například obrazy na motiv elektriny. Přesto expozí-  
ce charakterizuje tvorbu Jana Špály natolik, že se do-  
mnívám, že bude podnětem k jeho uznání jako malíře  
reprezentujícího naši výtvarnou kulturu, i jako umělce  
zaujímajícího rovnocenné místo mezi předními členy  
Svazu.

Pohlédneme na Špálovu práci. V rovnici výtvarné me-  
chaniky jeho tvorby je námět již první dispozicí příštího  
tvaru. To znamená, že zvolil-li si Jan Špála určité téma,  
je v této volbě již tvůrčí prvek, který pak dovršuje zápas  
s hmotou o fixování představy. Nezahrává si tedy jen  
s malířským materiálem, aby náhodě dal pak přílehavější  
jméno, ale postupuje jaksi tradičně: opírá se o zážitek,  
o poznání a o radost z objevu. Jeho svět se tedy rodí v je-  
ho smyslech, z pozitivního vztahu k současnosti, z jítření  
skutečnosti i z chuti dobývat novou realitu vlastním tva-  
rem. Jeho umění je instinktivní, ale současně i racionální,  
pokud sledujeme uplatňování Špálova bezprostředního  
temperamentu i zkušeností získaných jeho dřívější praxí.  
Jeho obraz se vždy musí charakterizovat jako kompozice

barev, jako malířská reakce umělcova světa, jako sklad  
prvků, které zesilují výraz dnešní skutečnosti, jakou ne-  
mohou postihnout minulé vyjadřovací prostředky. A přece  
se v jeho tvorbě ozývá i tradice české malby. Budoucnost  
ukáže, jak se jeho tvorba ve svých principech podobá těm  
revolučním zjevům našeho umění, které byly ve své době  
nepochopitelné, prohlašované za bezvýznamné i umělec-  
ky prázdné — a přece s postupujícím časem a mnohdy  
dříve v cizím prostředí byly objeveny jejich pravé hod-  
noty. Nechci být obviňován z nadsazování. Zkoumejte tu-  
to nekonvenční práci kriticky, tak jako se díváte na dílo  
prověřené již dobou, ale pro vás nové, porovnávejte a  
suďte v souvislosti se současnou tvorbou, ale bez předsud-  
ků a bez naslouchání cizího mínění. Jan Špála vám svými  
obrazy řekne sám, co znamená jeho dílo pro dnešek i pro  
budoucnost našeho umění.

František Dvořák

*Poznámka redakce:* Výstava obrazů akad. malíře Jana  
Špály v galerii „Týdny v ateliéru“ (Praha 1, Voršilská 3  
— 1. poschodí) potrvá do konce března. Doporučujeme  
její shlédnutí.

## ZE ŽIVOTA V MATEŘSKÉ ŠKOLE

V letošním školním roce stoupl znatelně počet dětí na-  
vštěvujících školu — z loňských 70 na letošních 92. Vše-  
chny tři třídy školy se zaplnily. Z většího počtu dětí vy-  
plynuly i nutné úpravy v budově. Jako ideální řešení  
se ukázalo zřízení jídelny pro nejmenší děti, aby děti ne-  
musely jísti na směny. To mohlo být uskutečněno jenom  
vystěhováním dosavadní šatny na chodbu. Svými rozměry  
chodba sice bohatě vyhovovala, ale jinak to byl volný,  
neuzavřený prostor. Poněvadž v budově není ústřední to-  
pení a schodiště je též neuzavřené, byla chodba a tedy  
i nově zřízená šatna otevřeným průtahem.

Po zvážení všech okolností bylo dohodnuto zřídit na  
chodbě přepážku, čímž by vznikla uzavřená šatna. Plán  
tedy byl a velmi pěkný — jeho uskutečnění ohrozil ne-  
dostatek finančních prostředků. Ukázalo se, že síly za-  
městnanců školy na dokončení pěkného díla pro děti  
nestačí.

Ale jako vždycky našla se i tentokrát pomoc. S plá-  
nem i potížemi byl seznámen MNV v Sobotce. Jeho před-  
seda s. Hejn a tajemník s. Valkoun několikrát navštívili  
školu, aby se s problémem seznámili, a slíbili pomoc.

Ta následovala vzápětí. Přepážka byla jejich zásluhou  
v krátké době postavena, nabarvena a opatřena dveřmi.  
Tím vznikl pěkný odkládací prostor pro šaty. Aby v nové  
šatně nebylo zima, obstaral s. tajemník Valkoun i kamna.  
Za obětavou práci ve prospěch našich nejmenších patří  
oběma vedoucím pracovníkům MNV co nejsrdečnější dík.

S jistým zadostiučiněním se můžeme podívat zpět o ně-  
kolik let. Na dobu, kdy mateřská škola byla pouze v části  
budovy a prostor pro ni stačil. Postupně se rozrůstala,  
vznikaly nové a často nákladné investice, byla přidělena  
i zahrada s hřištěm. Z jedné třídy vznikly dvě, loňského  
roku třída třetí. A je třeba se již nyní zamyslet, kam  
s dětmi, které přijdou v budoucnu.

Těší nás zájem vedoucích činitelů. Jsme rádi, že jsme  
opět o trochu zlepšili prostředí. Vděčíme závodu Techno-  
len v Sobotce i JZD Nástup za finanční pomoc škole.  
Potřebujeme ještě jiná zlepšení, abychom drželi krok s ji-  
nými školami v okrese. A proto je naším přáním, aby se  
okruh zájemců o ty nejmenší rozrůstal. Aby život v naší  
školce se stal středem zájmu i ostatních závodů a doku-  
mentoval tak dobu, v níž žijeme. Ludmila Patková

Karel Samšíňák:

### Které obojživelníky a plazy můžeme potkat na Sobotecku

V knize „Obojživelníci a plazi zemí českých“ [1949]  
uvádí O. ŠTĚPÁNEK, že u nás žije jen 27 zástupců obou  
skupin živočichů, tedy počet velmi nepatrný. Přesto naše  
znalosti o rozšíření i hojných druhů jsou velmi nepřesné  
a nedostatečné. Snad největší vinu na tom má odpor,  
který tato drobná studenokrevná, mnohdy ale velmi krás-  
ně zbarvená zvířata vzbuzují. Jsou obvykle pronásledová-  
na od lidí, jejichž zájem o přírodu je nepatrný, a často je  
dětí mučí neuvěřitelně krutým způsobem. Dokonce i ves-  
ničtí lidé, jejichž vztah k přírodě je velmi úzký, mívají  
k těmto zvířatům nedůvěru. Poučný je například záznam  
v *Domousnickém Zpravodaji* z 3. 6. 1967, že kdekdo se  
štítíl skokanů uprchlých z akvaria a obyvatelé domou-  
snického zámku je chytali lopatou a koštětem. Kůže našich  
obojživelníků vylučuje sice různé exkřety, ty ale mohou  
způsobit nejvýš velmi slabý zánět citlivé sliznice nebo  
oka, který se však projevuje spíše tlakem než pálením a  
rychle pomíjí. Opláchneme-li si včas ruce, nemůže dojít  
ani k těmto příznakům. Je sice několik málo druhů, které  
můžeme označit za škůdce (skokan zelený v plůdkových  
rybnících), vcelku jsou však všechny sem patřící druhy  
užitečné a drobné škody nebo snad i nebezpečí (u zmije)  
jsou daleko vyváženy jejich užítkem.

Donedávna nebyli zástupci obou skupin u nás nijak  
chráněni. Teprve vyhláška 80/1965 Sb. a příloha k ní vy-  
hlásila ochranu některých živočichů, která se vztahuje  
na jakoukoliv manipulaci s chráněnými živočichy, včetně  
přemisťování živých či mrtvých jedinců. Na základě této  
vyhlášky není tedy možné ani přenášet živé ropuchy  
z volné přírody do zahrádek, je zakázáno chovat bez  
zvláštního povolení chráněná zvířata a i týrání žab,  
zvláště ropuch, jak je občas děti provádějí, je možno po-  
stihovat aspoň v blokovém řízení. Takto chráněny jsou  
z druhů dosud na Sobotecku nalezených: blatnice, čolek  
velký a horský, mlök, všechny ropuchy, všechny ještěrky  
a slepýš. Nedopatřeními chybí v seznamu rosnička, která  
je chráněna jen na Slovensku.

Během dlouhé řady let jsem viděl mnoho zástupců této  
skupiny. Svého času jsem měl i dosti velikou jejich sbír-  
ku, z níž mi však zůstalo jen několik málo kusů. Větší  
její část přešla do Zoologického oddělení Národního mu-  
zea v Praze, Severočeského muzea v Liberci a do sbírek  
Přírodovědecké fakulty UK v Praze, ojedinelé kusy i do  
některých menších muzeí v okolí.

V následujícím přehledu se držím soustavy i názvosloví  
tak, jak je uváděno v knize ŠTĚPÁNKOVĚ. Vypouštím  
jen české názvy ras, které pokládám za zbytečné.

#### Amphibia — Obojživelníci.

##### 1. Řád: Caudata — Mloci.

*Triturus vulgaris* ssp. *vulgaris* L. Čolek tečkovaný. Patří  
k našim nejhojnějším obojživelníkům. Zvláště z jara je

# Jak jsem koupil u soboteckých ševců

Václav Cettl

Sobotka, to hezké město v Českém ráji, je známá nejen svou kulturní tradicí a přírodní krásou svého okolí, ale také svým kdysi proslulým počestným cechem sv. Kryšpína. I já mám nezapomenutelné vzpomínky z mládí na tento kout naší vlasti. Otec, který měl řeznictví a hostinec, hodně často dojížděl za nákupem na Kostecko nebo za lesy, jak se u nás říkávalo. Vždycky jsem se těšil na tu cestu na řeznické bryčce, někdy více než na školní lavici. Tatínek měl tady všude dobrou pověst, mnoho známých hospodářů. Všichni ti Tanečkové a Macounové z Vesce, Jarošové a Ječnové z Libošovic, Buškové a Pečové z Nepřívěsce, Tyrychtrové ze Lhoty Rytířovy, nájemce dvora Thoř ze Semtin a ostatní otce dobře znali a jemu prodávali. Po obligátním smlouvání, při kterém se prokádřoval celý rodokmen hospodáře, následovalo jadrné plácnutí pravic s příslušným „božím požehnáním“. Byl to hezký starý zvyk. Dále ze Střehomí bral otec soudky domácí slivovice od Linků a Ortů a tak bylo stále s tímto krajem nějaké spojení.

Rád si vzpomínám na rok 1913, kdy jsem vychodil školu a nastupoval do učení. Na tuto štrapací bylo potřeba dobré obutí, a proto se čekalo na jarmark, kde se dalo levně nakoupit.

Na rodinné poradě v předvečer turnovského „veletrhu“ jsem byl seznámen, jak si mám při koupi bot počínat: hlavně hodně smlouvat, koupit boty o číslo nebo dvě větší, neboť noha v tomto věku rychle roste, dále vydávat se za sirotka, to prý působí na cit, ale hlavně být mezi prvními kupci, neboť každý prodávající trpí na počinek. A ještě další užitečné pokyny.

Rána jsem se nemohl dočkat a tak jsem byl mezi prvními koupěchtivými kupci v ulici Sobotecké (dnes ulice Pionýrů). Tato ulice byla doménou soboteckých mistrů obuvnických. Stánek vedle stánku, v každém pak bot až zrak přecházel. Botky dámské, pánské, dětské, šněrovací, perka, holínky i bačkory, nedělní i na štrapací, všechno se to lesklo a vonělo kůží. Obchodní ruch právě začínal, kupců však bylo ještě pomálu. Sem tam nějaký vybíral, zkoušel, navlékal na nohy, smlouval a dohadoval se.

Já jsem objevil stánek, kde pan mistr s paní marně vyhlíželi kupce, a zde jsem zkoušel své štěstí. Jakmile osazenstvo stánku zjistilo, že jsem vážný zájemce o perka, hned spustilo dar svého jazyka: „Mladý pane, pérka máme pro vás jako stvořený, ruční poctivá práce, pravé oskarky, v těch si pochodíte, sou měkký, pohodlný, dobrá kůže...“ Obul jsem si je a opravdu — botky jako na

mne ušité. Pro jistotu jsem si zkoušel ještě o číslo větší — a ty se mně líbily ještě více. Perka mi učarovala. Ta musí být moje za každou cenu!

A teď začala zkouška státníková. Otázal jsem se na cenu. Odpověď zněla: „Pro vás, mladý pane — 5 zlatých.“ Smutně odkládám perka a pravím: „Maminka mi dala jen 4 zlatý, víc neměla, tak je nemohu koupit.“ Ale oni oba: „Škoda, že s vámi matka nebo tatínek nešli, ty by je jistě za tu cenu vzali!“ Na to jsem čekal a smutně povídám: „Tatínka už nemám a matka musí vypravit malé sestřičky do školy a pak musí do práce, pere paničkám prádlo!“ Hned jsem poznal, že to na oba zaúčinkovalo, zvláště na paní. Po očku mrkala na svého manžela a dokonce ho nenápadně rýpla. Dělá, že nic nevidím, a smutně se loučím, maje se k odchodu. Ale odejít mne nechali. Ještě jednou se mne otázali: „Opravdu nemůžete přidat, nemáte víc peněz — to bysme na tom prodělali.“ Já na to: „No, mám tu ještě svých 30 krejcarů, ale rád bych sestřím a mamince něco koupil z jarmarku, to víte, to bych je zarmoutil, kdybych přišel s prázdnou.“ To už je oba dorazilo. Ta dobrá žena mi pravila měkkým hlasem: „Je vidět, že jste hodný hoch, tak si je za ty 4 zlatý vemte, ať máme počinek od pravého mládence pro štěstí. A hodně jich užijte!“

Pěkně jsem poděkoval, perka jsem si přehodil přes rameno a hrozně mi lichořilo, jak lidé, kteří mne potkávali, obdivovali nové boty. Vypytávali se na cenu, znalecky ohmatávali a chválili, že jsem lacino koupil.

Perka byla opravdu pevná, vydržela mi dlouho a opravdu dělala čest soboteckým ševcům.

## Literární ze Sobotecka

● Pelhřimovský nástup 18. a 25. I. přináší obsáhlou zprávu o Šrámkově Létě, které se hráli ve Vyklatcích u Pacova. Také náhodský Nový čas 20. XII. 1967 otiskl článek o místním nastudování této hry.

● Jihočeská pravda 2. II. oznamuje, že ve Vimperku se tiskne Šrámkův Splav, který bude zahajovat novou edici ČS Prstýnek.

● Nová Praha č. 2/68 píše o pobytu Fráni Šrámka v olšanské vile.

● Práce 8. II. upozorňuje, že režisér M. Bernat natáčel v Sobotce dokumentární film o Fráňovi Šrámkovi „Ať znám“.

● Časopis Školství a kultura č. 2/68 recenzuje novoročenku SPN s projevem J. Glazarové „A přece klasikové“ a Kulturní noviny č. 6/68 upozorňují na brožuru „Ze Šrámkova Písku“.

● Ze svého vztahu k Fráňovi Šrámkovi se zpovídá Václav Krška ve Filmových a televizních novinách 21. II.

● O příspěvcích Fráni Šrámka v Růčence Pochodně 1912 píše Pochodně 28. II.

● Ve Svobodném slově otiskl V. Thiele veselé příhody o Václavu Špálovi (15. II.) a Fráňovi Šrámkovi (16. II.).

● K 5. číslu Kulturní tvorby byla připojena příloha o Východočeském kraji.

● V Mladé frontě psal J. Šimůnek 17. II. o Únoru a poezii, 23. II. o J. Fučíkovi a 25. II. o K. Bieblovi.

● Článek J. Suchánka „Šlápoty míří do Mexika“ uveřejnily Květy č. 5/68.

● Svobodné slovo 4. II. upozornilo na intarzie Františka Martinů.

● Pochodeň uveřejnila 7. II. článek k 80. narozeninám doc. dr. K. Kazbundy, 17. II. zde psal -jvk- o „souboji“ ševců ze Sobotky a Nové Paky, 24. II. otiskla fotografii z kosteckého interiéru a 27. II. informaci o 95. narozeninách M. Honysové z Markvartic.

● Lednové číslo Zpravodaje České Besedy v Liberci se zmiňuje v článku o historii čtvrti Horní Růžodol o záslužné činnosti soboteckého rodáka Josefa Kubů, advokátního koncipienta, a jeho syna Jaroslava, růžodolského obecního tajemníka, při budování českého školství v Liberci na přelomu století.

● Obrana lidu 10. II. a Nová Praha č. 2/68 přinesly zmlínku o jedlém kaštanu v Sobotce pod Humprechtem.

běžný v menších tůních i potocích a tehdy je i nejkrásnější. V létě opouští vodu a najdeme ho pak ve vlhkých místech pod kameny, nebo v pařezech.

*Triturus cristatus* ssp. *cristatus* LAUR. Čolek velký. Je vzácnější než předchozí druh, ačkoliv ho na jaře najdeme běžně ve větších tůních nebo menších rybníčcích.

*Triturus alpestris* ssp. *alpestris* LAUR. Čolek horský. Snad nejkrásnější náš čolek, vyznačující se namodralým hřbetem a krásně oranžovým bříškem. Je pokládán za zvíře horské, sestupuje ale hluboko do pahorkatin. V okolí Sobotky všude hojný, na jaře téměř v každé trvalejší kalužině. Ze Sobotky ho jmenuje už FRÍČ, 1872: Obratlovci Čech a jeho údaj přejímá PRAŽÁK, 1898: Systematische Übersicht der Reptilien und Batrachier Böhmens. *Zool. Jahrb. Syst.* 11: 172—234. Nové údaje o výskytu tohoto čolka na Sobotecku má Z. ROČEK, 1967: Příspěvek k faunistice čolka horského (*Triturus alpestris*) v Čechách; *Živa* 15:224, kde uvádí, že čolek horský je v oblasti Českého ráje rozšířen dosti sporadicky. Jednotlivé lokality jsou známy z okolí Mužského a Vyskře. Chybí v nížině podél středního toku Jizery, ale v horním toku přibližně od Malé Skály je dosti hojný. Výskyty v okolí Sobotky označuje jako ojedinělé. Je zajímavé, že i u tak hojného zvířete, jakým je čolek horský, je řada dosud nevyřešených problémů. Jak se zdá, je každé naleziště tohoto druhu v naší oblasti významné a bude třeba je pečlivě zachycovat. Zprávy o výskytu tohoto čolka přijímá přímo Z. Roček, Katedra systematické zoologie UK, Viničná 7, Praha 2. (Pokračování)

● Zpravodaj ONV Jičín č. 1—2 přináší mj. informaci o cestovním ruchu na okrese v roce 1967. Podle ní nejvíce návštěvníků bylo na Kosti (44.765 lidí), v Prachovských skalách (42.129 lidí) a na Humprechtě (34.500 lidí).

● Domousnický zpravodaj č. 16/68 zveřejňuje výborně zpracovaný článek o životě obce v posledním volebním období a pokračuje v soupisu pomístních jmen obce.

● Únorový Bousovák otiskuje báseň J. Kozáka Únor 1948, článek o J. Hakenovi, několik příspěvků ze současnosti a Fr. Jeleček pokračuje v historii bousovského sportu.

● **Volební program** kandidátů Národní fronty pro volby do ONV v Jičíně na volební období 1968—1972 vyšel tiskem jako příloha Zpravodaje ONV. Naše čtenáře jistě bude zajímat alespoň několik bodů týkajících se našeho nejbližšího okolí. Tak na úseku výstavby mají být do roku 1970 zpracovány směrné územní plány pro obce Libošovice a Markvartice [pro Sobotku a Mladějov jsou již zpracovány] a mají být zahájeny práce na rekonstrukci silnice Jičín—Mladá Boleslav, která má vést kolem Sobotky a města se má pouze dotýkat na jižním konci. Novou prodejnu mají dostat Libošovice a má se pokračovat v úpravách hotelů v Sobotce a na Podkosti, aby byly dány možnosti pro další rozvoj turistiky a rekreace v této části Českého ráje. Rozšíření drobných služeb má být v Markvarticích, v Sobotce se plánuje přemístění autoopravny do nových prostor a rozšíření výroby v cementárně, dále tu má být zřízeno nově vybavené středisko Okresní vodohospodářské správy. Na kulturním úseku se hovoří o vypracování výhledového plánu údržby památkových objektů, o péči o přírodní památky, o uspořádání okresní konference o vlastenecké výchově pro učitele atd.

● **V. V. Štech: V zamlženém zrcadle** (ČS Praha 1967, 250 stran). Prvním dílem vzpomínek V. V. Štecha se mihnou i Sobotáci Fráňa Šrámek a J. L. Turnovský. Zajímavá je vzpomínka na styky s Václavem Špálou, kterou citujeme (str. 134): „Jel jsem [na kole] do Sobotky za Václavem Špálou do jejich cihelny a sblížil se s jeho rodinou. Její členy potkal jsem po letech na Karpatské Rusi.“

● V publikaci Čedoku „**Dovolená v ČSSR 1968**“ je na několika místech doporučována návštěva Sobotce a Českého ráje.

● **Šrámkův Měsíc nad řekou v Tübingen.** Divadelní noviny z 20. 12. 1967 podávají výtah z referátu, který o prvním provedení této hry v Německu napsal ve Frankfurter Allgemeine Zeitung Wolfgang A. Peters. Referent shledává, že to bylo zajímavé setkání s hrou napsanou před čtyřiačtyřiceti lety. Avšak i z dnešního hlediska je psychologický vztah otec—dcera podán jemnou a citlivou rukou básníka, který rozumí lidem. Pozoruhodný je zejména úsporný, intenzivně charakteristický dialog, který Gerhard a Alexandra Baumruckerovi adekvátně přeložili a Pavel Kohout moderně upravil. Inteligentní, poetická režie Jaroslava Dudka a výtvarná spolupráce Z. Koláře vytvořily prostředí pro výborný herecký výkon Brigitty Walterové v roli Slávy. Referát W. A. Peterse končí: „Byl to velký úspěch; těžko rozhodnout, patřil-li obtížně hře nebo inscenaci. Bezpochyby oběma.“

● Projev národní umělkyně **Jarmily Glazarové „A přece klasikové“**, kterým v r. 1966 zahajovala X. Šrámkovu Sobotku, vyšel — rozšířený o úvodní slovo — jako novoroční neprodejný tisk k 50. výročí vzniku Československa ve Státním pedagogickém nakladatelství v Praze s ilustracemi Václava Rabase a v typografické úpravě Oldřicha Hlavsy. Těší i nás, stejně jako autorku, že její osobní vzpomínky a myšlenky, připravené pro odborný seminář, naleznou cestu do rukou učitelů a přátel české literatury právě v roce padesátiletí naší samostatnosti.

M. J.

● Miloš Suchomel otiskl v 10. čísle 27. ročníku „Památkové péče“ na str. 305—313 objevitelský článek o sochách Josefa a Martina Jelínků, týkající se zatím objektů na území Středočeského kraje, které jsou postupně velmi pečlivě restaurovány. Všimá si jako první podrobněji Martina Jelínka, „který podle všeho byl bratrem Josefovým a byl mu v umělecké invenci rovnocenným partnerem“. Vydavatelská lhůta práce byla asi značně dlouhá a tak autor nemohl už použít údajů v 3. ročníku ZŠS, zvláště významného nálezu Rudova, publikovaného v Humprechtském čísle, že se Martin Jelínek narodil v Sobotce 1. 11. 1874, ani zmínky o Martinu Jelínkovi jako autoru Božích muk na náměstí v Sobotce, otištěné v 11. čísle. Tato Boží muka jsou důležitá i tím, že na severní straně nesou pod reliefem sv. Rosalie jasnou signaturu MG (Martin Gelínek). Vedle



F. V. Jeřábek

31. 3. 1968 uplynulo 75 let od smrti soboteckého rodáka dramatika Františka Věnceslava Jeřábka. Přinášíme jeho portrét od akad. malíře Vladimíra Kopeckého.

těchto iniciál je ještě monogram MD, který dle zjištění archiváře Bilka patří dosud jinak neznámému Matěji Doškářovi, kameníku ze Sobotky. Bylo by potřebné zepat se Krajského střediska památkové péče v Pardubicích, co hodlají podnikat s těmito velmi hodnotnými díly, pokud jsou na území Východočeského kraje, a proč četná z těchto Jelínkových děl nebyla vůbec pojata do seznamů památek.

K. S.

● **Pěvecký sbor severočeských učitelů v České Lípě** upozornil na 20. výročí svého vzniku sličně upraveným sborníčkem **Praeceptores et cantus** (Č. Lípa, leden 1968). Članky J. Svaška a doc. F. Sedláka jsou velmi aktuálním poukazem na význam hudby a zpěvu i na potřebu hudební výchovy, „aby zpívaly všechny naše děti a aby také u všech byla rozvinuta schopnost prožívat estetické kvality hudby a hudbě rozumět“. Cenné jsou i vzpomínky Jar. Šulce; ukazují, kolik obětavé práce věnovali učitelé tomu, aby na severu naší země udomácnili českou kulturu jako nezbytný základ nového života českého živilu. Chronologický přehled 20 let PSSU je dokladem elánu sboru, který koncertoval v mnoha našich městech i v zahraničí (NDR, Polsko, Maďarsko, Bulharsko). Veliký podíl na této činnosti mají i sobotečtí rodáci, a to odborný učitel Jaroslav Šulc, který byl zakladatelem sboru, a prof. Jaroslav Veselý, který je po mnoha let jeho předsedou. Vivant, crescant, floeant praeceptores Bohemolipenses!

● V posledním (prosincovém) čísle revue **Umělecký přednes** z r. 1967, kterou za redakce Evy Machkové vydává Ústřední dům lidové umělecké tvořivosti v Praze, vyšla studie profesorky Marie **Votavové „Svitavské recitační soubory“**. Známá divadelní a osvětová pracovnice tu zajímavě, svěže a s velkou osobní skromností vypravuje, jak se ve Svitavách, které se po osvobození roku 1945 staly českým městem, kladly základy ke kulturnímu životu a jak se na jeho rozvoji podílel a podílejí mladí lidé. Po té stránce má studie význam dokumentární. Ale je také dokladem toho, co vzdělaný a obětavý učitel, najde-li pochopení u vedení škol, dokáže v mimoškolní výchově mládeže. Patří-li dnes Svitavští k nejlepším a nejprůbojnějším recitačním souborům Východočeského kraje, je to právě výsledkem soustavné a cílevědomé práce prof. M. Votavové. Proto nás velmi těší, vyslovuje-li se M. Votavová, která je i se svým souborem pravidelnou návštěvnicí Šrámkových Sobotek, také v této publikaci pochvalně o smyslu a významu soboteckého kulturního týdne a o činnosti recitačního studia Šrámkova domu.



Dr. Alois Kafka: Soboteký motiv.

## Soboteká všehočuť

### Poslední příspěvky k naší anketě:

1. Sobotce k jejímu význačnému jubileu přeji do příštích let, aby — ať jakýkoli ponese titul a při pokroku ve výstavbě — zůstala ve vlastním slova smyslu tou „starou“ Sobotkou s lidmi poctivého charakteru, se vzájemnou láskou jedněch k druhým.

2. Sobotekco, kraj přírodních krás v rámci Českého ráje, nechť povždy je vyhledáváno turisty, kteří putující po značkových cestách poznají romantiku kraje, jeho zákoutí, ale najdou zde i klid a vzpruhu ve víru života.

3. Zpravodaj ZŽS přeji, aby vzácné pochopení a úsilí činovníků o povznesení města a známost kraje neuhasl, ale i za svízelných poměrů pracovních dále se rozvíjelo.

Gustav Baumhaier, prof. v. v., Praha.

1. Město jménem Sobotka ať nic zlého nepotká.
2. Celý ten milý kraj ať stále žije šťastně a svobodně.
3. Tendence ZŽS je vzestupná. Jen tak dál!

Alois Kozák, ÚV ČSTV Praha.

1. Co bych přál Sobotce k jejímu výročí? Nejkratší by bylo — povýšení na město. Musíme jen doufat, že to bude dříve než za dalších 470 let. On ten počet obyvatel, zdravotnické středisko, vybavené obchody a další náležitosti, to není všechno. Je tu ještě cosi neměřitelného a nevažitelného, čemu se říká kulturní tradice a život — a v tomto oboru Sobotka něco znamená i bez dekretu.

2. Co bych přál Sobotekcu? Mohl bych to napsat nevázně — připojení k znovuzřízenému okresu Mnichovo Hradiště — ale mé skutečné přání je více osobní. Chtěl bych — vždy, když se pojedou podívat na Kost a zastavím se u té dnes již poničené sochy svatého Isidora nad Přepeřemi — abych vždy viděl ten utěšený kraj s Troskami, Humprechtem a Sobotkou v pozadí, kus té krásné české země, bez komínů chrlicích kouř a popel, bez těžních věží, lomů a pískoven.

3. A nakonec co vašemu Zpravodaji? Vše nejlepší! Aby všechny jeho spolupracovníky neopustil ten zápal pro věc, který přemáhá všechny překážky a aby se stal Zpravodaj základem časopisu, o kterém jsme tak často mluvili. Časopisu, který by soustřeďoval poznatky o kraji, jehož je Sobotka perlou — Zpravodaje Českého ráje.

Dr. Vladimír Budil,  
vedoucí Státního archivu Mn. Hradiště

### Letošní MDŽ v Sobotce

Ruka s perem nad papírem, který čeká — a čeká dlouho; protože kdo z nás, okouzlených a citově vzrušených mohl vnímat něco jiného než co nám sytý altový tón říkal o kouzlu domova, o krásném citovém životě dvou jedinců, o krásné naší domovině a jejím lidu.

A proto jistě musím mít určitou dávku kuráže, abych alespoň prostými a ze srdce upřímnými slovy poděkovala za ten překrásný večer 7. března 1968 národní umělkyni Jarmile Glazarové a zasloužilé umělkyni Julii Charvátové, které nám svými „Roky v kruhu“ učarovaly.

I poděkování všem ostatním, kteří se zasloužili o usku-tečnění tohoto neopakovatelného večera, je jistě na místě. Byl to nejkrásnější dárek, který soboteké ženy mohly letos ke svému svátku — Mezinárodnímu dni žen — dostat. A je radostné, že tolik občanů této možnosti využilo.

DBK

Recitační studio Šrámkova domu se 29. února zúčastnilo okresního kola ZUČ (STMP) v recitaci. Porota, které předsedala zasloužilá umělkyně Julie Charvátová, rozhodla, že celý soubor, který přednesl „Písně o stříbrném větru“, a jednotlivci Petr Pfeifer a Dušan Fiedler postoupí do krajského kola. I na večeru v jičínské galerii měli soboteké mladí zasloužený úspěch.

Veřejné zasedání MNV v Sobotce 7. března schválilo rozpočet na rok 1968 a seznámilo se se směrnými čísly rozpočtu na léta 1969 a 1970. Dále podal předseda Místní komise lidové kontroly s. Boháček zprávu o práci komise a vyjádřil souhlas s prací a hospodařením MNV v loňském roce. V živé diskusi se hovořilo zvláště o práci KS, o čís-

totě města a o péči o důchodce. Na závěr poslanci schválili návrh volebního programu (uverejňujeme ho na jiném místě) a doplnili ho o požadavek, aby Sobotce byl znám v letošním roce statut města.

**U příležitosti letošního MDŽ** byla mezi ženami, které přijal na pražském Hradě prezident republiky, také Karla Antoňová, členka JZD Osek. Další ženy se zúčastnily přijetí u předsedy ONV v Jičíně.

**Na slavnostním zasedání** štábu civilní obrany v Jičíně převzal Josef Valkoun, tajemník MNV v Sobotce, čestné uznání pro střediskovou komisi civilní obrany. Tato komise byla vyhodnocena v rámci okresu jako první za splnění úkolů v civilní obraně a přípravě obyvatelstva. Současně byli vyhodnoceni s. Tichá a s. Martinec, kteří za práci v civilní obraně obdrželi hodnotné odměny. Při rozhovoru předseda této komise s. Valkoun řekl: „Vážím si velmi práce všech členů této komise, je to opravdu dobrý a obětavý kolektiv. Přeji si jenom, aby se nám vždy podařilo dobře a včas splnit všechny úkoly, které jsou na nás kladeny.“ -Vn-

**Blíží se turistická sezóna** a je v zájmu celého našeho města i kraje, aby se všem návštěvníkům u nás líbilo. Víme, že ještě existuje mnoho nedostatků třeba v čistotě města, propagaci našich památek a jejich ochraně, pohostinství a zásobování atd. Proto žádáme naše čtenáře — upozorněte nás na konkrétní nedostatky a poradte, jak je odstranit. Nejzajímavější názory zveřejníme.

**Váženým předsedům a členům národních výborů** v Libošovicích, Mladějově, Markvarticích, Oseku, Podkosti, Samšíně a ostatních obcích Sobotce. Zpravodaj Šrámkovy Sobotky chce být i vašim časopisem. Čtou ho i občané z vaší obce. Jistě by bylo dobré, kdybyste nám posílali zprávy o životě u vás. Třeba co se u vás změnilo během poslední doby a co plánujete do dalšího volebního období. Nebo se nemáte čím pochlubit? Čekáme!

**Letošní plesová sezóna** proběhla v Sobotce k úplné spokojenosti všech účastníků i pořadatelů. Většina plesů se konala v sokolovně, jen baráčnický bál byl na Poště. Většina orchestrů hrála dobře, k příjemnému prostředí přispívala vkusná výzdoba (zvláště na mysliveckém plesu), dobře fungující občerstvení a obsluha, osvědčilo se zřízení šatny na balkoně. I vkusných masek bylo hodně, zvláště na požárnícké merendě. Překvapilo pěkné společenské vystupování těch nejmladších — absolventů letošních tanečních, kteří nacvičili i předtančení na zdravotnickém plesu — českou besedu. A tak by bylo snad jen pro příště vhodné, aby někteří pořadatelé nehleděli jen na finanční prospěch a nedovolili na společenské plesy přístup ve svetrech.

**Uzávěrka letošního ročníku literární soutěže** Šrámkova Sobotka je 15. dubna 1968. Do tohoto data musí být příspěvky odeslány odboru školství a kultury ONV v Jičíně.

**V střediskové knihovně** v Sobotce byla ve dnech 1.—15. března výstava o životě a díle jičínského rodáka, národního umělce J. Š. Kubína, připravená Památkem národního písemnictví v Praze. Koncem března vystaví tu své práce akad. malíř Jan Solovjev z Turnova — vernisáž bude pravděpodobně 31. března.

**Kulturní život v Lavicích.** V osadě Lavice se sešlo 18. února 40 občanů v tamní osvětové jizbě, aby si vyhodnotili svou osvětovou činnost a zvolili novou osvětovou radu. V této radě jsou zapojeni i školáci, kteří organizačně zajišťují pořádané akce. A nebylo jich v uplynulém roce málo: 10 celovečerních filmů, 2 večery zdravotnických filmů a další oslavy, při nichž bylo vzpomínáno významných výročí. Zvláště slavnostní byla oslava Mezinárodního dne žen, kdy předseda JZD Nástup J. Mařan předal ženám pěkné dárky. V osvětové jizbě je umístěna i knihovna, kde si knihy půjčuje 46 čtenářů. A všechnu tuto bohatou kulturní činnost si dělají v Lavicích svépomocí a zdarma, za což patří všem obětavým pracovníkům uznání. J. K.

**Akad. malíř Jan Špála**, o jehož výstavě v pražské galerii „Týdny v ateliéru“ píšeme na jiném místě, vystavuje ve stejné době svá díla i s tvůrčí skupinou Purkyně v galerii U Řečických. Vernisáže obou výstav se konaly 14. března. Další obrazy vystavoval umělec v prosinci 1967 v New Yorku v galerii Lynn Kotlera, kde má v nejbližších

měsících výstavu opakovat. O jeho obrazy je zájem rovněž ve Švýcarsku, kde má v létě vystavovat v Neuchatelu.

**Pani Marii Sedláčkové** ze Sobotky udělil ústřední výbor Československé strany socialistické u příležitosti oslav 20. výročí Února a vzniku Československé strany socialistické pamětní list jako uznání aktivní práce ve stranicích a veřejných funkcích a za příkladný podíl na budování socialistické vlasti. Blahopřejeme!

**Sobotka a Zimní olympijské hry** v Grenoblu. Sobotecí sportovci sice prožívali napětí tohoto svátku sportu jen u televizorů, ale jeden z nich v Grenoblu přece byl — redaktor Československé televize Jaroslav Suchánek. Nebylo by zajímavé, kdyby sobotecký Sokol s ním zorganizoval besedu o jeho dojmech?

**Další slavný krajan.** V 11. čísle loňského ročníku časopisu Vodní sporty jsme se dočetli, že 8. srpna 1907 se narodil v Sobotce Václav Barcal. Nikdo však toto jméno neznal. Až teprve matriční zápis potvrdil, že se tento mnohonásobný reprezentant naší vlasti ve veslování a dokonce bronzové medaile z mistrovství Evropy 1932 v Bělehradě v závodě čtyřek s kormidelníkem v našem kraji skutečně narodil. Ne v Sobotce, ale v Oseku, kde měl jeho otec pronajatý hostinec. Brzy se přestěhovali na Mělník a dnes jejich rodinu pamatuje jen málokdo.

**Kulturní kalendář jednou větou:** 3. III. 1948 zemřel starosta soboteckého Sokola Václav Vilímek. 22. III. 1928 byl přemístěn Šolcův pomník pod Humprecht. 24. III. 1858 zemřel sobotecký ranhojič Jan Sokol, čestný občan města. 27. III. 1893 zemřel rolník Jan Šolc z Přichvoje, který přispíval do prvních ročníků Věstníku soboteckého. 31. III. 1893 zemřel sobotecký rodák, spisovatel, dramatik a politik František Věnceslav Jeřábek.

**Nejstarší občanka Markvartic** Marie Honysová se dožila 24. února 95 let. Blahopřát jí přišli pionýři markvarticé školy a zástupci MNV.

**Sobotecí jubilanti:** 91 let se dožil 13. III. Josef Kocourek ze Zajakur. Osmdesátiny slavil 17. III. Karel Krámek ze Sobotky. 75 let bylo 18. III. Františku Šoutovi ze Spyšové. 70. narozeniny oslavil 31. III. sobotecký lékárník PhMr. Viktor Hányš. 65 let se dožily 12. III. Josefa Samšíňáková, 11. III. Marie Ortová a 24. III. Terezie Žemličková ze Sobotky.

**Šňatky:** 16. III. byli v Sobotce oddáni Olga Kubů ze Sobotky a Josef Hegr z Obrub. 23. III. byli oddáni v Sobotce Blanka Kopecká ze Sobotky s Jindřichem Dvořákem z Jičína a v Jičíně Eva Šoutová z Markvartic s Václavem Handíkem z Dětenic.

**Úmrtí v únoru:** 5. II. Marie Engeová z Markvartic ve věku 71 let a Josef Horáček z Podkosti ve věku 55 let. 7. II. Marie Roztočilová z Rakova ve věku 63 let. 10. II. Františka Semecká z Netolice ve věku 81 let. 11. II. Josef Král ze Sukorad (rodák ze Spyšové) ve věku 62 let. 15. II. Františka Ječná ze Zajakur ve věku 75 let. 19. II. Aloisie Lukešová z Ohařic ve věku 91 let. 20. II. Vladislav Kozák z Blat ve věku 25 let. 21. II. Anna Burešová z Mladějova ve věku 76 let. 22. II. Marie Rezková z Prahy (roz. Lavická ze Sobotky) ve věku 45 let. 28. II. Bedřich Krsek ze Sobotky ve věku 67 let. — 22. I. zemřel Josef Kozák z Hrdoňovic ve věku 58 let.

**František Brixl**, duchovní jednoty bratrské v. v. zemřel 29. února 1968 ve věku 87 let. Byl místopředsedou Spolku rodáků a přítel města Sobotky a okolí v Praze a za sobotecké rodáky pozdravil město na posledním sjezdu rodáků r. 1958. Do posledních chvil projevoval živý zájem o události v rodném kraji.

**Dvě učitelská úmrtí:** 6. února zemřel ve věku 55 let řídicí učitel ze Solce František Bydžovský. Působil dlouhá léta v Dobšíně, kde za jeho vedení existoval dobrý ochotnický kroužek. 24. II. zemřel v Praze ředitel škol Vladimír Šolc, syn Jana V. Šolce. Bylo mu 85 let. Po otci zdědil hudební nadání a dlouhá léta byl aktivním členem Pěveckého sdružení pražských učitelů.

... vás také, dvojice spoutané příliš, jež jste se přežili o měsíc pouze... napsal Fráňa Šrámek v básni Sobotecký hřbitov. Právě tak odešli manželé Patříčnickí ze Sobotky. Antonín Patříčnický, mistr truhlářský a dlouholetý veřejný pracovník města, zemřel 21. února ve věku 83 let, jeho stejně stará manželka Marie zemřela 25. února 1968. Pokoj popelu jejich.